

Kielce, dnia 27 listopada 2024 r.

WK.60.29.2024

Pan Dominik Dudek

Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie na podstawie art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania², przeprowadziła w Urzędzie Miasta i Gminy Bodzentyn problemową kontrolę w zakresie umarzania należności cywilnoprawnych. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 19 listopada 2024 r.

Kontrola umorzeń dwóch pożyczek krótkoterminowych w łącznej kwocie 5.200.000,00 zł, w tym: 1.200.000,00 zł w 2022 r. oraz 4.000.000,00 zł w 2023 r., udzielonych na wnioski Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Bodzentyn Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Bodzentynie³ wykazała następujące nieprawidłowości:

1. Były Burmistrz nienależnie umorzył dwie pożyczki krótkoterminowe w łącznej kwocie 5.200.000,00 zł, co narusza § 8 ust. 1 uchwały Nr VII/20/2010 Rady Miejskiej z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie zasad umarzania, odraczania, rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, stosowania ulgi z urzędu, dalej uchwała w sprawie ulg. Zgodnie z powołanym wyżej § 8 ust. 1 uchwały w sprawie ulg „Umorzenie części należności na wniosek dłużnika może nastąpić gdy: wskutek zdarzeń niezależnych od dłużnika okazuje się, że nie ma on możliwości zapłacenia należności lub zapłacenie ich mogłoby zagrozić egzystencji dłużnika lub jego rodziny”. Przesłanki wskazane w § 8 ust. 1 uchwały w sprawie ulg, stanowiące podstawę udzielenia ulgi nie zaistniały w sprawie umorzenia dla PUK dwóch pożyczek krótkoterminowych. Dokumentacja dotycząca udzielonych ulg, tj. wnioski o udzielenie ulgi wraz z załącznikami oraz porozumienia w sprawie umorzenia pożyczek potwierdzają, że nie wystąpiły zdarzenia niezależne od dłużnika, powodujące niemożliwość zapłacenia należności. Przesłanka

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm., dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. Nr 167 poz. 1747

³ dalej PUK

wskazana w § 8 ust. 1 uchwały w sprawie ulg wskazująca, że umorzenie części należności na wniosek dłużnika może nastąpić gdy zapłacenie ich mogłoby zagrozić egzystencji dłużnika lub jego rodziny, odnosi się do osób fizycznych. Zatem stosownie do § 8 ust. 1 uchwał w sprawie ulg PUK jako osoba prawna nie była podmiotem uprawnionym do uzyskania umorzenie należności.

2. Były Burmistrz umorzył dwie pożyczki krótkoterminowe w całości, co narusza cytowany wyżej § 8 ust. 1 oraz § 7 ust. 1 pkt 1 uchwały w sprawie ulg. Zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 1 oraz § 8 ust. 1 uchwały w sprawie ulg, na wniosek dłużnika należności mogą być umarzone w części.
3. Były Burmistrz umorzył dwie pożyczki krótkoterminowe, pomimo że wnioski dłużnika nie zawierały dokumentów na ich poparcie. Stosownie do § 10 ust. 1 uchwały w sprawie ulg, dłużnik składa wniosek o udzielenie ulgi wraz z dokumentami na jego poparcie. Nadto jak wynika z § 10 ust. 3 uchwały w sprawie ulg, wniosek powinien zawierać szczegółowe informacje dotyczące wystąpienia przesłanek uzasadniających udzielenie ulgi. Dnia 16 grudnia 2022 r. Prezes Zarządu Spółki zwrócił się do Burmistrza o umorzenie udzielonej w 2022 r. pożyczki krótkoterminowej w kwocie 1.200.000,00 zł, której spłata winna nastąpić do dnia 28 grudnia 2022 r. We wniosku wskazano, iż dłużnik wnioskuje o umorzenie pożyczki ze względu na trudną sytuację finansową spółki w związku z brakiem zagwarantowania pokrycia kosztów operacyjnych w obowiązującej taryfie za wodę i ścieki oraz brakiem pokrycia przez właściciela strat Spółki za 2021 r. Do wniosku nie załączono dokumentów potwierdzających okoliczność braku zagwarantowania pokrycia kosztów operacyjnych w obowiązującej taryfie za wodę i ścieki, ze wskazaniem okresu którego dotyczy oraz kwoty za ten okres. Z załączonego do wniosku Rachunku zysków i strat za 2021 r. wynika, że strata netto PUK na dzień 31.12.2021 r. wyniosła 2.334.072,43 zł. Ustalono, że do dnia złożenia wniosku strata nie została pokryta przez organ założycielski – Gminę. Dnia 27 grudnia 2023 r. Prezes Zarządu Spółki zwrócił się do Burmistrza o umorzenie udzielonej w 2023 r. pożyczki krótkoterminowej w kwocie 4.000.000,00 zł, z uwagi na trudną sytuację finansową spółki w związku z brakiem zagwarantowania pokrycia kosztów operacyjnych w obecnie obowiązującej taryfie za wodę i ścieki oraz brakiem pokrycia strat Spółki przez właściciela. Do wniosku nie załączono dokumentów potwierdzających okoliczność braku zagwarantowania pokrycia kosztów operacyjnych w obowiązującej taryfie za wodę i ścieki, ze wskazaniem okresu którego dotyczy oraz kwoty za ten okres. Z załączonego do wniosku Rachunku zysków i strat za 2022 r. wynika, że strata netto PUK na dzień 31.12.2022 r. wyniosła 1.539.784,93 zł. Ustalono, że do dnia złożenia wniosku strata nie została pokryta przez organ założycielski – Gminę. Zatem kwota 2.460.215,07 zł stanowiąca różnicę pomiędzy wskazaną we wniosku kwotą wnioskowanego umorzenia pożyczki a stratą netto PUK na dzień 31.12.2022 r. nie została udokumentowana przez dłużnika. Z treści złożonych wniosków wynika, że podstawą wystąpienia o umorzenie pożyczek był ważny interes dłużnika.

Nieprawidłowość narusza § 10 ust. 4 uchwały w sprawie ulg, zgodnie z którym w przypadku stwierdzenia, że wniosek zawiera braki formalne lub że załączone do wniosku dokumenty są niewystarczające, aby ustalić istnienie lub nie istnienie przesłanek do udzielenia ulgi, organ uprawniony wzywa dłużnika do ich uzupełnienia. Nieuzupełnienie wniosku lub nie przedłożenie dokumentów winno skutkować pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia, stosownie do § 10 ust. 5 uchwały w sprawie ulg.

4. W porozumieniu z dnia 28 grudnia 2023 r. zawartym pomiędzy Gminą Bodzentyn i PUK o umorzeniu całości udzielonej pożyczki w kwocie 4.000.000,00 zł wskazano, iż pożyczkę umorzono ze względu na sytuację finansową Spółki w związku z brakiem zagwarantowania pokrycia kosztów operacyjnych w taryfie za wodę i ścieki oraz brakiem pokrycia straty za 2022 rok, co stanowi ważny interes publiczny. Zapis porozumieniu wskazujący, że umorzenia dokonano ze względu na ważny interes publiczny jest niezgodny z wnioskiem PUK oraz pozostałą treścią tegoż porozumienia, z których wynika, że przesłanką udzielenia ulgi jest ważny interes dłużnika.
5. W nieprawidłowej formie umorzono dwie pożyczki krótkoterminowe, tj. w drodze porozumienia zamiast oświadczenia na piśmie organu uprawnionego składanego dłużnikowi, co narusza § 4 ust. 2 pkt 1 uchwały w sprawie ulg. Jak wynika z § 4 ust. 2 pkt 2 uchwały w sprawie ulg udzielenie ulgi następuje w formie porozumienia zawartego przez organ uprawniony i dłużnika, w przypadku, gdy udzielenie ulgi wymaga określenia warunków na jakich jest udzielona. Udzielone ulgi dla PUK są bezwarunkowe.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi p. Dariusz Skiba - były Burmistrz.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Należności na wniosek umarzać w całości w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym, stosownie do § 6 ust. 1 uchwały Rady Miejskiej Nr VI/28/2024 z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Bodzentyn i jednostkom organizacyjnym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania ulg.
2. W przypadku stwierdzenia, iż przedstawione dokumenty nie są wystarczające do udzielenia ulgi, wzywać dłużnika do ich uzupełnienia na podstawie § 6 ust. 5 ww. uchwały Rady Miejskiej Nr VI/28/2024 z dnia 23 sierpnia 2024 r.
3. W uzasadnieniu udzielonej ulgi wskazywać właściwą przesłankę jej udzielenia wynikającą z wniosku dłużnika, stosownie do § 6 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 2 ww. uchwały Rady Miejskiej Nr VI/28/2024 z dnia 23 sierpnia 2024 r.
4. Ulg w sprawie umarzania należności cywilnoprawnych udzielać we właściwej formie, zgodnie z § 8 ust. 2 ww. uchwały Rady Miejskiej Nr VI/28/2024 z dnia 23 sierpnia 2024 r.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Damian Grzelka
Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
(dokument podpisany elektronicznie)

Do wiadomości:
Rada Miejska w Bodzentynie